

Udskriftsdato: 19. december 2025

BEK nr 537 af 22/05/2017 (Gældende)

Bekendtgørelse om udtømning af affald fra skibe og platforme

Ministerium: Miljø- og Ligestillingsministeriet

Journalnummer: Miljø- og Fødevaremin.,
Miljøstyrelsen, j.nr. SVANA-401-00272

Bekendtgørelse om udtømning af affald fra skibe og platforme

I medfør af § 2, stk. 3, § 6, stk. 2, § 7, § 21, stk. 2, § 22, stk. 2 og 3, § 23, stk. 2, § 24, stk. 1, og § 61, stk. 1, i lov om beskyttelse af havmiljøet, jf. lovbekendtgørelse nr. 116 af 26. januar 2017, som ændret ved § 2 i lov nr. 427 af 18. maj 2016, fastsættes:

Kapitel 1

Anvendelsesområde

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse for alle skibe uanset størrelse, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder endvidere anvendelse for platforme, jf. § 16.

Stk. 3. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på orlogsskibe eller andre skibe, som ejes eller benyttes af en stat, så længe skibet udelukkende benyttes i ikkekommerciel statstjeneste, jf. lovens § 2, stk. 2.

Kapitel 2

Definitioner m.v.

§ 2. I denne bekendtgørelse forstås ved:

- 1) Affald: Enhver form for levnedsmiddel-, husholdnings- og driftsaffald, plastik, lastrester, madolie, fiskeredskaber og dyrekadavere, som fremkommer ved skibets normale drift, og som bliver fortløbende eller periodisk bortskaffet. Affald omfatter ikke olie, kloakspildevand, flydende stoffer, der transporteres i bulk, luftemissioner, samt skadelige stoffer, der transporteres til søs i emballeret form, som er defineret eller anført i MARPOL-konventionens øvrige bilag. Affald omfatter endvidere ikke frisk fisk eller dele heraf, som fremkommer ved fiskeri under sejladsen, når der sker udtømning på samme sejlads, som fiskeriet fandt sted. Affald omfatter endvidere ikke frisk fisk, som fremkommer ved akvakultur aktiviteter, som involverer transport af fisk, herunder skaldyr, til placering i akvakulturanlæg og transport af fangede fisk, herunder skaldyr, fra sådanne anlæg og til havne for bearbejdning, når der sker udtømning under samme sejlads.
- 2) Det arktiske havområde: Havområdet, der er beliggende nord for en linje fra breddegraden 58°00'. 0 N og længdegraden 042°00'. 0 V til breddegraden 64°37'. 0 N, længdegraden 035°27'. 0 V og derfra via en kompaslinje til breddegraden 67°03'. 9 N, længdegraden 026°33'. 4 V og derfra via en kompaslinje til breddegraden 70°49'. 56 N og længdegraden 008°59'. 61 V (Sørkapp, Jan Mayen) og via den sydlige kyst af Jan Mayen til 73°31'. 6 N og 019°01'. 0 Ø ved Bjørnøya, og derfra via en stor cirkellinje til breddegraden 68°38'. 29 N og længdegraden 043°23'08 Ø (Cap Kanin Nos) og derfra via den nordlige kyst af det asiatiske kontinent østpå til Beringstrædet og derfra fra Beringstrædet vestpå til breddegraden 60° N så langt som til Il'pyrskiy og langs den 60. nordlige breddegrad østpå så langt som til og inklusive Etolin-strædet og derfra via den nordlige kyst af det nordamerikanske kontinent så langt sydpå som til breddegraden 60° N og derfra østpå langs breddegraden 60° N til længdegraden 056°37'. 1 V og derfra til breddegraden 58°00'. 0 N, længdegraden 042°00'. 0 V.
- 3) Driftsaffald: Enhver form for fast affald, inklusiv opslæmmet affald, som opstår om bord på et skib ved skibets normale vedligeholdelse eller drift, eller som bruges til opbevaring eller håndtering af last. Driftsaffald omfatter endvidere rengøringsmidler og tilsætningsstoffer i vaskevand, uanset om dette anvendes i lastrummet eller udvendige overflader. Driftsaffald omfatter ikke gråt spildevand, lænsevand eller andre lignende udtømninger, som er nødvendige for et skibs drift. Driftsaffald omfatter endvidere ikke olie, kloakspildevand, flydende stoffer, der transporteres i bulk, luftemissioner, samt skadelige stoffer, der transporteres til søs i emballeret form, som er defineret eller anført i MARPOL-konventionens øvrige bilag.

- 4) Dyrekadaver: Kroppen af ethvert dyr, der er om bord på skibet som fragt, når dyret afgår ved døden eller bliver aflivet under sejladsen.
- 5) Faste eller flydende platforme: Enhver fast eller flydende konstruktion beliggende på havet, som beskæftiger sig med udforskning, udnyttelse eller tilhørende offshore bearbejdning af havbundens mineralske ressourcer.
- 6) Fastis: Havis, der dannes og fæstes til enten en kyst, isvæg, isfront, banker eller grundstødte isbjerge.
- 7) Fiskeredskaber: Enhver fysisk anordning, dele heraf eller kombinationer af anordninger, som kan placeres på eller i havet eller på havbunden med det formål at fange saltvands- eller ferskvandsorganismer. Fiskeredskaber omfatter også anordninger til kontrol af senere fangst eller høstning af saltvands- eller ferskvandsorganismer.
- 8) Gråt spildevand: Afløbsvand fra opvaskemaskiner, bad, vaskerum og håndvaske. Gråt spildevand omfatter ikke afløbsvand fra toiletter eller lastrum. Gråt spildevand omfatter endvidere ikke kloakspildevand (afløbsstoffer eller andet affald fra toiletter, hospitalsrum og rum, hvori der findes levende dyr), jf. lovens § 20, stk. 1.
- 9) Husholdningsaffald: Enhver form for affald, som fremkommer i opholdsområderne på skibet, dog ikke gråt spildevand. Husholdningsaffald omfatter endvidere ikke olie, kloakspildevand, flydende stoffer, der transporteres i bulk, luftemissioner, samt skadelige stoffer, der transporteres til søs i emballeret form, som er defineret eller anført i MARPOL-konventionens øvrige bilag.
- 10) Isshelf: En flydende isplade af betydelig tykkelse, der er synlig 2 til 50 meter eller mere over havets overflade, og som er forbundet med kysten.
- 11) Lastrester: Rester eller spild efter enhver last, som er tilbage på dæk eller i lastrum efter lastning eller losning uanset tilstand. Lastrester omfatter ikke tilbageblivende støv fra lasten på dækket efter fejning eller støv på udvendige overflader af skibet. Lastrester omfatter endvidere ikke olie, kloakspildevand, flydende stoffer, der transporteres i bulk, luftemissioner, samt skadelige stoffer, der transporteres til søs i emballeret form, som er defineret eller anført i MARPOL-konventionens øvrige bilag.
- 12) Levnedsmiddelfald: Enhver form for fordærvede eller friske råvarer, såsom frugt, grøntsager, mælkeprodukter, fjerkræ, kødprodukter, samt andre madrester, der fremkommer om bord på skibe.
- 13) Madolie: Enhver type af spiselig olie eller animalsk fedt, som er blevet brugt eller har til formål at blive brugt ved forberedelse af madlavning eller ved selve tilberedningen af levnedsmidlerne. Madolie omfatter ikke selve levnedsmidlerne.
- 14) MARPOL-konventionen: Den internationale konvention af 1973/78 om forebyggelse af forurening fra skibe, inklusiv protokoller og senere ændringer.
- 15) Nærmeste kyst: Den basislinje, hvorfra det pågældende territoriums territorialfarvand er fastsat i overensstemmelse med international ret, dog således at »nærmeste kyst« ud for Australiens nordøstlige kyst betyder en linje trukket ud fra den australske kyst
 - a) fra punktet 11° 00' sydlig bredde, 142° 08' østlig længde til punktet 10° 35' sydlig bredde, 141° 55' østlig længde,
 - b) derfra til punktet 10° 00' sydlig bredde, 142° 00' østlig længde,
 - c) derfra til punktet 09° 10' sydlig bredde, 143° 52' østlig længde,
 - d) derfra til punktet 09° 00' sydlig bredde, 144° 30' østlig længde,
 - e) derfra til punktet 10° 41' sydlig bredde, 145° 00' østlig længde,
 - f) derfra til punktet 13° 00' sydlig bredde, 145° 00' østlig længde,
 - g) derfra til punktet 15° 00' sydlig bredde, 146° 00' østlig længde,
 - h) derfra til punktet 17° 30' sydlig bredde, 147° 00' østlig længde,
 - i) derfra til punktet 21° 00' sydlig bredde, 152° 55' østlig længde,
 - j) derfra til punktet 24° 30' sydlig bredde, 154° 00' østlig længde og

- k) derfra til punktet 24° 42' sydlig bredde, 153° 15' østlig længde, på den australske kyst, jf. lovens § 6, stk. 1.
- 16) Plastik: Enhver form for fast stof, der som hovedbestanddel indeholder en eller flere højmolekylære polymerer. Stoffet skal være forarbejdet (formet) af varme eller under tryk ved enten fremstillingen af polymerer eller under fremstillingen til et færdigt produkt. Plastik kan have materialeegenskaber varierende fra hårdt og skørt til blødt og elastisk.
- 17) Skib: Et søgående fartøj, uanset flag, af en hvilken som helst type, der opererer i havmiljøet, inklusive hydrofoilbåde, luftpudefartøjer, undervandsfartøjer og flydende materiel.
- 18) Undervejs: At skibet sejler på en kurs, der omfatter afvigelser fra den korteste direkte rute, og som medvirker til, at enhver udtømning spredes over det størst mulige havområde i den udstrækning, det er sejladsmæssigt muligt.

§ 3. Ved et »særligt havområde« forstås et havområde, hvor det af anerkendte tekniske årsager under hensyn til områdets oceanografiske og økologiske forhold og områdets særlige trafik er nødvendigt at indføre særlige obligatoriske regler for at undgå forurening af havet med affald.

Stk. 2. I denne bekendtgørelse er de særlige havområder defineret som følger:

- 1) Middelhavsområdet: Det egentlige Middelhav med de dertil hørende havbugter og have, således at grænsen mellem Middelhavet og Sortehavet udgøres af den 41° nordlige breddegrad og grænsen mod vest af Gibraltarstrædet ved meridianen 5° 36' vestlig længde.
- 2) Østersøområdet: Den egentlige Østersø med Den Botniske Bugt, Den Finske Bugt og indsejlingen til Østersøen afgrænset i Skagerrak af Skagens breddegrad ved 57° 44,8' nordlig bredde.
- 3) Golfområdet: Havområdet nordvest for kompaslinjen mellem Ras al Hadd (22° 30' nordlig bredde, 59° 48' østlig længde) og Ras al Fasteh (25° 04' nordlig bredde, 61° 25' østlig længde).
- 4) Nordsøområdet: Havområderne:
 - a) Nordsøen, syd for 62° nordlig bredde og øst for 4° vestlig længde.
 - b) Skagerrak begrænset øst for Skagen mod syd ved 57° 44,8' nordlig bredde.
 - c) Den Engelske Kanal og adgangsvejene hertil øst for 5° vestlig længde og nord for 48° 30' nordlig bredde.
- 5) Det antarktiske havområde: Havområdet syd for 60° sydlig bredde.
- 6) Det storcaribiske havområde: Den Mexicanske Golf og det egentlige Caribiske Hav med bugter og have og den del af Atlanterhavet inden for grænsen 30° nordlig bredde fra Florida og mod øst til 77° 30' vestlig længde derfra en kompaslinje, som krydser 20° nordlig bredde og 59° vestlig længde, derfra en kompaslinje, som krydser 7° 20' nordlig bredde og 50° vestlig længde, derfra af en kompaslinje, som er trukket mod sydvest til den østlige grænse af Fransk Guyana.

Kapitel 3

Udtømning af affald udenfor særlige havområder

§ 4. Udtømning af affald udenfor særlige havområder er forbudt, dog med undtagelse af de typer af affald og under de betingelser, som er anført i §§ 5-10.

§ 5. Udtømning af levnedsmiddelfald må kun finde sted, jf. dog § 6, mens skibet er undervejs, jf. dog stk. 3, og skibet befinder sig mindst 3 sømil fra nærmeste kyst, og såfremt levnedsmiddelfaldet er passeret gennem et findelings- eller formalingsanlæg. Sådant findelt eller formalet levnedsmiddelfald skal kunne passere gennem en sigte, hvis maskestørrelse er højst 25 mm.

Stk. 2. Såfremt levnedsmiddelfaldet ikke er blevet behandlet i overensstemmelse med stk. 1, må udtømning kun finde sted, når skibet er undervejs, jf. dog stk. 3, og mindst 12 sømil fra nærmeste kyst.

Stk. 3. Betingelsen i stk. 1 og 2 om, at skibet skal være undervejs, finder ikke anvendelse, såfremt opbevaringen af levnedsmiddelfaldet kan medføre en sundhedsrisiko for de ombordværende, og udtømningen således findes nødvendig for at undgå en sådan risiko.

§ 6. Udtømning af levnedsmiddelsaffald i det arktiske havområde må kun finde sted, mens skibet er undervejs, jf. dog stk. 4, og skibet befinder sig mindst 12 sømil fra nærmeste kyst, nærmeste isshelf eller nærmeste fastis, og såfremt levnedsmiddelsaffaldet er passeret gennem et findelings- eller formalingsanlæg. Sådant findelt eller formalet levnedsmiddelsaffald skal kunne passere gennem en sigte, hvis maskestørrelse er højst 25 mm.

Stk. 2. Levnedsmiddelsaffaldet må ikke være blandet med andet affald.

Stk. 3. Udtømning af levnedsmiddelsaffald må ikke ske på isen.

Stk. 4. Betingelsen i stk. 1 om, at skibet skal være undervejs, finder ikke anvendelse, såfremt opbevaringen af levnedsmiddelsaffaldet kan medføre en sundhedsrisiko for de ombordværende, og udtømningen således findes nødvendig for at undgå en sådan risiko.

§ 7. Udtømning af lastrester, som ikke kan hentes op ved brug af almindelige tilgængelige metoder ved losning, må kun finde sted, mens skibet er undervejs og mindst 12 sømil fra nærmeste kyst, jf. dog § 8.

Stk. 2. Lastresterne må ikke indeholde nogen former for stoffer, som er skadelige for havmiljøet.

§ 8. I det arktiske havområde må der ske udtømning af lastrester, som ikke kan hentes op ved almindelige tilgængelige metoder ved losning, når lastresterne, herunder rengøringsmidler og tilsætningsstoffer, er indeholdt i vaskevandet fra skibets lastrum, og når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Skibet er undervejs og mindst 12 sømil fra nærmeste kyst, nærmeste isshelf eller nærmeste fastis.
- 2) Lastrester, rengøringsmidler og tilsætningsstoffer i vaskevandet fra lastrummet må ikke indeholde stoffer, som er skadelige for havmiljøet.
- 3) Både afgangshavn og næste ankomsthavn er indenfor det arktiske havområde, og skibet må ikke bevæge sig udenfor det arktiske havområde under sejladsen mellem disse to havne.
- 4) Der er ikke tilstrækkelige modtageanlæg for de pågældende lastrester ved afgang- eller ankomsthavn.

§ 9. Udtømning af dyrekadavere må kun finde sted, mens skibet er undervejs, og skal ske, når skibet er så langt væk fra nærmeste kyst som muligt, og såfremt muligt, mens skibet er mindst 100 sømil fra nærmeste kyst, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. I det arktiske havområde må udtømning af dyrekadavere ikke finde sted,

§ 10. Rengøringsmidler og tilsætningsstoffer, som er indeholdt i vaskevandet fra skibets lastrum, dæk eller udvendige overflader, må udtømmes, såfremt disse stoffer ikke er skadelige for havmiljøet.

Kapitel 4

Udtømning af affald indenfor særlige havområder

§ 11. Udtømning af affald indenfor særlige havområder er forbudt, dog med undtagelse af de typer af affald og under de betingelser, som er anført i §§ 12-15.

§ 12. Udtømning af levnedsmiddelsaffald må kun finde sted, mens skibet er undervejs, jf. dog stk. 4, og mindst 12 sømil fra nærmeste kyst eller nærmeste isshelf, jf. dog stk. 2, og såfremt levnedsmiddelsaffaldet er passeret gennem et findelings- eller formalingsanlæg. Sådant findelt eller formalet levnedsmiddelsaffald skal kunne passere gennem en sigte, hvis maskestørrelse er højst 25 mm.

Stk. 2. I det antarktiske havområde gælder, foruden de i stk. 1 nævnte betingelser, endvidere at

- 1) udtømning skal ske mindst 12 sømil fra nærmeste fastis,
- 2) udtømning ikke må ske på isen, og
- 3) udtømning af importerede fuglearter, herunder fjerkræ og dele heraf, kun må finde sted, såfremt levnedsmiddelsaffaldet er steriliseret.

Stk. 3. Levnedsmiddelsaffaldet må ikke være blandet med andet affald.

Stk. 4. Betingelsen i stk. 1 om, at skibet skal være undervejs, finder ikke anvendelse, såfremt opbevaringen af levnedsmiddelfaldet kan medføre en sundhedsrisiko for de ombordværende, og udtømningen således findes nødvendig for at undgå en sådan risiko.

§ 13. Der må ske udtømning af lastrester, som ikke kan hentes op ved almindelige tilgængelige metoder ved losning, når lastresterne, herunder rengøringsmidler og tilsætningsstoffer, er indeholdt i vaskevandet fra skibets lastrum, og når følgende betingelser, jf. dog stk. 2, er opfyldt:

- 1) Skibet er undervejs og mindst 12 sømil fra nærmeste kyst eller nærmeste isshelf.
- 2) Lastrester, rengøringsmidler og tilsætningsstoffer i vaskevandet fra lastrummet må ikke indeholde stoffer, som er skadelige for havmiljøet.
- 3) Både afgangshavn og næste ankomsthavn er indenfor det særlige havområde, og skibet må ikke bevæge sig udenfor det særlige havområde under sejladsen mellem disse to havne.
- 4) Der er ikke tilstrækkelige modtageanlæg for de pågældende lastrester ved afangs- eller ankomsthavn.

Stk. 2. I det antarktiske havområde gælder, foruden de i stk. 1 nævnte betingelser, at udtømning skal ske mindst 12 sømil fra nærmeste fastis.

§ 14. Følgende bestemmelser gælder herudover særligt for det antarktiske havområde:

- 1) Danske havne, hvorfra skibe sejler til eller fra det antarktiske havområde, skal, så snart som praktisk muligt, have tilstrækkelige modtageanlæg til modtagelse af affald fra alle skibe, uden at skabe forsinkelse for skibene. Modtageanlæggene skal dimensioneres i overensstemmelse med de behov, som skibene må have.
- 2) Ethvert skib skal inden indsejlingen til det antarktiske havområde have tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af alt affald, mens det befinder sig i det antarktiske havområde, og skal have indgået aftale om, at affaldet kan afleveres til et modtageanlæg, efter skibet har forladt det antarktiske havområde.

§ 15. Rengøringsmidler og tilsætningsstoffer, som er indeholdt i vaskevandet fra skibets dæk eller udvendige overflader, må udtømmes, såfremt disse stoffer ikke er skadelige for havmiljøet.

Kapitel 5

Udtømning af affald fra platforme m.v.

§ 16. Udtømning af affald er forbudt fra faste eller flydende platforme og fra skibe, der er fortøjet til eller ligger inden for en afstand af 500 meter fra en sådan platform, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Udtømning af levnedsmiddelfald fra faste eller flydende platforme og fra skibe kan dog ske, såfremt platformen befinder sig mindst 12 sømil fra nærmeste kyst, og affaldet er passeret gennem et findelings- eller formalingsanlæg. Sådant findelt eller formalet levnedsmiddelfald skal kunne passere gennem en sigte, hvis maskestørrelse er højst 25 mm.

Kapitel 6

Øvrige bestemmelser

§ 17. Såfremt udtømning finder sted, og affaldet er blandet med andre stoffer eller materialer omfattet af loven, for hvilke der gælder forskellige bestemmelser for udtømning, skal de strengeste bestemmelser følges.

Kapitel 7

Undtagelser

§ 18. Bekendtgørelsens forbud mod udtømning af affald finder ikke anvendelse ved:

- 1) Hændeligt tab af fiskeredskaber under forudsætning af, at alle rimelige forholdsregler er blevet iagttaget for at undgå et sådant tabt.
- 2) Dumping af fiskeredskaber, som sker af hensyn til beskyttelse af havmiljøet eller af hensyn til skibets eller besætningens sikkerhed.
- 3) Undtagelserne nævnt i lovens § 58.

Kapitel 8

Straf

§ 19. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, straffes med bøde den, der

- 1) foretager udtømmning af affald i strid med §§ 4-13 og §§ 15-16, eller
- 2) i strid med § 14, stk. 1, nr. 2 ikke har tilstrækkelig kapacitet til opbevaring af alt affald, mens skibet befinder sig i det antarktiske havområde, eller ikke har indgået aftale inden indsejling til det antarktiske havområde om, at affald kan afleveres i et modtageanlæg, efter skibet har forladt havområdet.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 2 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

- 1) voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor, eller
- 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Stk. 4. Stk. 2 finder ikke anvendelse på overtrædelser begået fra udenlandske skibe, medmindre overtrædelsen er begået i indre territorielt farvand. For overtrædelser begået fra udenlandske skibe i ydre territorielt farvand kan straffen stige til fængsel i indtil 2 år, hvis der er tale om forsætlig og alvorlig forurening af havmiljøet.

Kapitel 9

Ikrafttræden

§ 20. Denne bekendtgørelse træder i kraft den 1. juli 2017.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 66 af 21. januar 2013 om udtømmning af affald fra skibe og platforme ophæves.

Miljø- og Fødevareministeriet, den 22. maj 2017

ESBEN LUNDE LARSEN

/ Hans Christian Karsten